

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Kowalski

w sprawie z powództwa H. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu
Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko H. Z.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym 30 stycznia 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z 21 czerwca 2021 r., sygn. akt I ACa 899/20,

1. odrzuca skargę kasacyjną;

**2. oddala wniosek adwokata M. K.
o przyznanie ze Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej
pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu
w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 21 czerwca 2021 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi w punkcie pierwszym oddalił wzniesioną przez pozwanego apelację natomiast w punkcie drugim przyznał wynagrodzenie pełnomocnikowi za udzielenie pozwanemu z urzędu pomocy prawnej w postępowaniu apelacyjnym.

W skardze kasacyjnej pozwany zaskarżył powyższy wyrok w części w zakresie pkt. 1 tegoż wyroku. We wnioskach skargi wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy - zgodnie z żądaniem apelacji poprzez oddalenie powództwa w zakresie kwoty 51 000 złotych wraz z odsetkami ustawowymi, względnie, o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz wyroku Sądu Okręgowego w Sieradzu, z dnia 6 lipca 2020 roku, zniesienie postępowania w obu instancjach i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Sieradzu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu.

Zgodnie z wymogami art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać m.in. oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części. Natomiast w świetle art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. skarga taka powinna zawierać wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia i zmiany. Elementy te mają dla skargi charakter konstrukcyjny, a ich brak nie podlega usunięciu. Wniosek taki wynika z porównania treści art. 398⁶ § 2 k.p.c. in medio oraz art. 398⁶ § 1 k.p.c. Tylko drugi z tych przepisów dopuszcza sanowanie określonych braków skargi kasacyjnej; nie dotyczy to jednak braków odnoszących się do wymienionych na wstępie elementów konstrukcyjnych skargi. Bezwzględnie wymagane jest, by zakres zaskarżenia i wniosek o uchylenie lub o uchylenie i zmianę orzeczenia były ze sobą ściśle skorelowane; brak takiej korelacji skutkuje odrzuceniem skargi kasacyjnej. Skarga ta wnoszona jest bowiem od orzeczenia cechującego się walorem prawomocności, wobec czego, niezależnie od ogólnych zasad skargowości i dyspozycyjności, skarżący powinien w sposób w pełni precyzyjny określić granice możliwej ingerencji Sądu Najwyższego w orzeczenie, od którego wywodzona jest skarga. Brak zsynchronizowania zakresu zaskarżenia i wniosku skargi powoduje, że niemożliwe staje się ustalenie granic kognicji sądu rozpoznającego skargę kasacyjną; pismo takie nie spełnia konstrukcyjnych wymagań stawianych wspomnianym skargom, a w konsekwencji podlegać musi

odrzućeniu (zob. postanowienie SN z dnia 9 marca 2022 r. II CSKP 439/22 i przytoczone w nim orzecznictwo).

W skardze kasacyjnej zarówno wniosek główny jak i ewentualny nie są skorelowane z podanym w niej zakresem zaskarżenia.

Zaskarżając wyrok w części w zakresie pkt. 1 tegoż wyroku wniesiono o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy - zgodnie z żądaniem apelacji poprzez oddalenie powództwa w zakresie kwoty 51 000 złotych wraz z odsetkami ustawowymi.

Sąd Okręgowy w Sieradzu wyrokiem z 6 lipca 2020 r. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 284 886,58 zł, w tym kwotę 247 124,10 zł z umownymi odsetkami w wysokości ustawowych odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 4 września 2019 roku do dnia zapłaty (punkt pierwszy), wyrokowi w pkt 1 nadał rygor natychmiastowej wykonalności w zakresie kwoty 199 000 zł (punkt drugi) oraz w orzekł o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu (punkt trzeci). W apelacji od tego wyroku pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez oddalenie powództwa w zakresie kwoty 51 000 złotych wraz z odsetkami umownymi i rozłożenie zasądzonej kwoty głównej na równe miesięczne raty po 1.000 złotych każda płatne z dołu do 20-go dnia każdego miesiąca.

Z powyższego wynika, że apelacja dotyczyła zarówno zasądzenia kwoty 51 000 zł, jak i rozłożenia kwoty 284 886,58 zł na raty i w takim zakresie została przez Sad Apelacyjny oddalona. Pozwany tymczasem z jednej strony wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy - zgodnie z żądaniem apelacji z drugiej strony jednocześnie wniósł jedynie „o oddalenie powództwa co do kwoty 51000 zł”. Powyższe czyni wniosek skargi kasacyjnej wewnątrznie sprzecznym ale również nieodpowiadającym podanemu zakresowi zaskarżenia. Ponadto zaskarżył wyrok w części a wniósł o jego uchylenie w całości. Sąd Najwyższy nie ma możliwości dokonania wykładni powyższego wniosku, która pozwalałaby na ustalenie rzeczywistych intencji pozwanego. W orzecznictwie trafnie podkreśla się bowiem, że prawidłowo skonstruowana skarga kasacyjna powinna obejmować całkowicie jasne,

jednoznaczne i zrozumiałe określenie elementów wskazanych w art. 398⁴ § 1 k.p.c. (zob. postanowienia SN z: 16 października 1997 r., II CKN 404/97, 11 stycznia 2011 r., V CSK 272/10, 3 czerwca 2016 r., IV CSK 796/15).

Wymóg skorelowania zakresu zaskarżenia i wniosku skargi kasacyjnej odnosi się również do jej wniosku ewentualnego. Pozwany zaskarżył wyrok w zakresie oddalającym apelację co, jak wyżej wskazano, odnosiło się do oddalenia powództwa w zakresie dotyczącym kwoty 51 000 zł i braku rozłożenia świadczenia na raty, we wniosku ewentualnym domagał się natomiast uchylecia zaskarżonego wyroku oraz wyroku Sądu Okręgowego w Sieradzu, z dnia 6 lipca 2020 roku, zniesienie postępowania w obu instancjach i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Sieradzu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego. Pomijając brak podstaw do wnioskowania o zniesienie postępowania (w sprawie brak podstaw do uznania, że postępowanie w sprawie było w jakimkolwiek zakresie dotknięte nieważnością a i skarga kasacyjna nie podnosi tego rodzaju zarzutu), wniosek ewentualny nie przystaje do wskazanego zakresu zaskarżenia. Skarga kasacyjna jest przy tym środkiem zaskarżenia od orzeczenia sądu II instancji, zatem winna odnosić się do postępowania apelacyjnego oraz rozstrzygnięć zawartych w orzeczeniu kończącym to postępowanie.

Wniesiona przez pozwanego skarga kasacyjna, winna być odrzucona przez Sąd Apelacyjny na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. Wobec nieodrzczenia jej przez ten Sąd, podlegała ona odrzuceniu przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c.

Sąd Najwyższy oddalił wniosek adwokata M. K. o przyznanie ze Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym z uwagi na to, że skarga kasacyjna nie spełniała podstawowych standardów w zakresie wymagań oczekiwanych od profesjonalnego pełnomocnika.

